

FIZIOTERAPIJA

Razvojno nevrološka obravnava otrok poteka po dveh metodah:

1. NEVROFIZIOTERAPIJA PO BOBATHOVEM KONCEPTU

Z zgodnjo nevrološko obravnavo je potrebno začeti čim prej, še preden se polno vzpostavijo nepravilni gibalni vzorci in izkušnje.

- **CILJI** zgodnje razvojno nevrološke obravnave so: razviti normalne reakcije drže za kontrolo gibov, ki otroku omogočijo sodelovanje z okoljem,
- vtirati otroku normalne čutno gibalne izkušnje, ki jih bo kasneje uporabljal v različnih aktivnostih,
- preprečiti razvoj nepravilnih reakcij drže in nepravilnega gibanja,
- preprečiti razvoj kontraktur in deformacij.

Pred in med terapijo spremljamo številne elemente vrednotenja stanja pacienta:

- ocenjujemo kvaliteto osnovne mišične napetosti,
- kvaliteto gibanja,
- funkcionalne sposobnosti.

Ta ocena je temelj za načrtovanje terapije ter podlaga za spremljanje njene uspešnosti.

Za vtiranje normalnih izkušenj je potrebno pogosto ponavljanje, zato je zaželeno dobro sodelovanje staršev in celotnega okolja, v katerem otrok živi.

Razvojno nevrološka obravnava je celostno sodelovanje med otrokom in terapevtom v gibanju, med igro ali aktivnostjo, in mora biti tako otroku kot terapevtu v veselje.

2. NEVROFIZIOTERAPIJA PO METODI VOJTA

Nevrofizioterapijo po metodi Vojta izvajamo tako pri novorojenčkih in otrocih kot tudi pri odraslih.

S terapijo izzovemo refleksno gibanje, ki vsebuje:

- avtomatsko držo telesa,
- vzravnavo glave in trupa,
- programirane fazične gibe.

S pomočjo dveh modelov refleksnega gibanja (refleksno plazenje, refleksno obračanje) vplivamo na centralni živčni sistem. Pri tem upoštevamo kronološko in motorično starost pacienta, izberemo pravi izhodiščni položaj ter dražimo refleksogene točke na telesu.

CILJI terapije po metodi Vojta:

- pri otrocih z lažjo nevrološko okvaro je mogoče doseči normalno klinično sliko,
- pri težjih nevroloških okvarah pa zmanjšamo motorične okvare.

Terapijo po Vojti uporabljamo tudi pri perifernih lezijah živčnega sistema (pareze brahialnega plečeža, pareze obraznega živca itd.), pri ortopedskih obolenjih (skolioza, kifoza, tortikolis, deformacija stopala itd.), ko paretične dele telesa vključimo v refleksno gibanje.

Fizioterapevt nauči starše izvajanja vaj na otroku, odrasli pacienti pa izvajajo vaje lahko tudi sami. Terapija se izvaja od 2 do 6-krat dnevno. Fizioterapevt nadzira program vaj, po potrebi ga spremeni ali nadgradi.

NEVROFIZIOTERAPIJA ZA ODRASLE

Nevrofizioterapija poteka na posteljnem oddelku, v Paviljonu 3 in 4.

Obravnavamo bolnike različnih starostnih skupin, predvsem z nevrološko simptomatiko: po možganski kapi, poškodbi hrbtenjače in perifernih živcev, po travmatskih poškodbah možgan, živčniomišične bolezni, tumorji, prirojene in pridobljene okvare v razvoju,... Delo je organizirano timsko, kar pomeni, da se pri zdravljenju in rehabilitaciji naših bolnikov prepleta več strokovnih področij medicine.

Fizioterapija uporablja različne metode in tehnike fizikalne terapije, temelji na celovitem

pristopu k bolniku (fizično in psihično) in upošteva znanstvena dognanja. Specialno področje fizioterapije, ki se ukvarja predvsem z obravnavo nevroloških bolnikov imenujemo nevrofizioterapija, ki vključuje različne koncepte in metode (Bobath, Vojta, Model ponovnega motoričnega učenja, Proprioceptivna nevro-muskularna facilitacija,...), ki se z leti dopolnjujejo in razvijajo, vsi pa izhajajo iz enakih teoretičnih osnov s področja anatomije, fiziologije in nevrologije.

Vedno si postavimo cilj obravnave, kar nam predstavlja najvišja možna stopnja samostojnosti v izvajanju funkcionalnih aktivnosti v različnih okoliščinah kot so hoja, obračanje, vstajanje, prehranjevanje,...s poudarkom na kontroli in kvaliteti gibanja, ter prenosu terapije v vsakodnevno življenje. V terapiji upoštevamo osnovne principe nevrofizioterapevtske obravnave, ki jih prilagajamo glede na bolnikovo trenutno stanje in vplive iz okolja. Uporabljamo pozitivni pristop, in skušamo čimbolj izkoristiti bolnikove potencialne oz. rezerve. Pri tem izkoriščamo nevroplastičnost živčnega sistema, ki nam omogoča prilagoditi, nadomestiti oz. reorganizirati izgubljene in pridobljene vzorce gibanja.

S tem ko so v rehabilitacijo vključeni vsi člani strokovnega tima in bolnikovi svojci, pravimo, da terapija poteka 24 ur.